

คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๖/๒๕๕๒

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวม ๔ ประการ ดังนี้

๑. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๕ นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่สั่งการหรือมอบหมายให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ รวมทั้งสั่งหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐได้ทั้งหน่วยงานและตัวบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายหรือไม่ หรือมีคำสั่งได้เฉพาะตัวบุคคล หรือหน่วยงานอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

๒. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง กับวรรคสอง ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ รวมทั้งหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จะปฏิเสธอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งสั่งการหรือมอบหมายการปฏิบัติได้หรือไม่ และการปฏิเสธเช่นว่านั้น จะต้องรับผิดชอบวินัยและอาญาหรือไม่

๓. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ (๖) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ คณะกรรมการการเลือกตั้งขอหาหรือว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า ตนจะมอบหมายหรือสั่งการให้บุคคลโดยตรง หรือให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติการที่จำเป็นตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องปฏิบัติไว้ หรือดำเนินการในลักษณะที่เป็น “บริการสาธารณะ” ได้ และผู้รับคำสั่งหรือรับมอบหมาย จะต้องปฏิบัติตามดังกล่าว โดยจะปฏิเสธอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้ นั้น เป็นความเห็นที่ถูกต้องหรือไม่

๔. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งขอหารือว่า โดยเฉพาะภารกิจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จะต้องมีการเตรียมการเลือกตั้งเป็นการล่วงหน้าก่อนมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ดังนั้น อำนาจสั่งการและมอบหมายการปฏิบัติการทั้งหลายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะสามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา หรือมีอำนาจหน้าที่เฉพาะช่วงระยะเวลาที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งเท่านั้น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว หมายความว่า เมื่อเกิดมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาจึงมีอำนาจเสนอเรื่องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ ตามคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งรวม ๔ ประการ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายในขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของตน คณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่และข้อสงสัยและไม่แน่ใจในการแปลความหมายของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงได้ส่งเรื่องพร้อมความเห็นมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีจึงเป็นการหารือไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่องค์กรนั้นจะยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้

อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมา จึงให้ยกคำร้อง

นายอูระ หวังอ้อมกลาง
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ